

U z n e s e n i e

Najvyšší súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí konanom dňa 20. mája 2015 v Bratislave, v senáte zloženom z predsedníčky JUDr. Gabriely Šimonovej a sudcov JUDr. Štefana Harabina a JUDr. Viliama Dohňanského v trestnej veci odsúdeného **M. M. R.** pre zmenu spôsobu výkonu trestu odňatia slobody, o návrhu odsúdeného na odňatie a prikázanie veci takto

r o z h o d o l :

Podľa § 23 ods. 1 Tr. por. trestná vec odsúdeného **M. M. R.** vedená na Krajskom súde v Žiline pod sp. zn. 1 Nto 4/2015, sa tomuto súdu **n e o d n í m a .**

O d ô v o d n e n i e

Na Okresnom súde Ružomberok prebieha konanie o zmenu spôsobu výkonu trestu odňatia slobody odsúdeného M. M. R..

Krajskému súdu v Žiline bol 17. apríla 2015 predložený spis Okresného súdu Ružomberok sp. zn. 8 Nt/17/2015 na rozhodnutie o námietke zaujatosti zákonnej sudkyne JUDr. Miriam Penjakovej a ostatných sudcov Okresného súdu Ružomberok, ktorú podal odsúdený M. M. R.. Odsúdený okrem uvedenej námietky uviedol, že žiada, aby jeho vec prejednal Krajský súd v Trnave. Keďže návrh odsúdeného vo vzťahu k sudcom Krajského súdu v Žiline nebol ničím podložený, zákonný sudca - predseda senátu JUDr. Pavol Polka, ktorému bola vec pridelená náhodným výberom pomocou technických prostriedkov a programových prostriedkov schválených Ministerstvom spravodlivosti Slovenskej republiky, vyzval odsúdeného, aby odôvodnil svoje námietky zaujatosti vo vzťahu k sudcom Krajského súdu v Žiline.

Dňa 27. apríla 2015 bolo Krajskému súdu v Žiline doručené advokátom písomné špecifikovanie námietok zaujatosti voči všetkým sudcom Krajského súdu v Žiline. V tento istý deň odpovedal na výzvu predsedu senátu i odsúdený R..

Obhajca i odsúdený zhodne uvádzajú, že v očiach tak Okresného súdu Ružomberok, ako i Krajského súdu v Žiline je odsúdený vnímaný ako narušiteľ. Domnieva sa, že sudcovia týchto súdov nedokážu v jeho veciach rozhodnúť objektívne, nakoľko oba sudy sú voči nemu zaujaté z dôvodu jednostranne predkladaných informácií z ústavov na výkon trestu odňatia slobody, kde svoje práva nemal možnosť brániť za pomoci adekvátnej právnej pomoci, na ktorú mal nárok. Pretože ani u sudcov Krajského súdu v Žiline nie je garancia dodržiavania základných požiadaviek na neustranné, objektívne a zákonné rozhodovanie v súlade so základnými zásadami trestného práva, namieta všetkých sudcov Krajského súdu v Žiline.

Ako vyplýva z obsahu spisového materiálu, dňa 7. mája 2015 predložil Krajský súd v Žiline Najvyššiemu súdu Slovenskej republiky na rozhodnutie v zmysle ustanovenia § 23 Tr. por. návrh odsúdeného na odňatie veci Krajskému súdu v Žiline a jej prikázanie Krajskému súdu v Trnave, spolu so spisovým materiálom. Vec došla na najvyšší súd 12. mája 2015.

Najvyšší súd Slovenskej republiky za použitia § 23 ods. 1 Tr. por., preskúmal predložený spisový materiál a dospel k záveru, že predmetný návrh odsúdeného M. M. R. na odňatie a prikázanie veci nie je dôvodný.

Podľa citovaného zákonného ustanovenia môže byť z *dôležitých dôvodov* vec príslušnému súdu odňatá a prikázaná inému súdu toho istého druhu a stupňa, pričom o odňatí a prikázaní veci rozhoduje súd, ktorý je obom súdom najbližšie spoločne nadriadený.

V zmysle ustanovenia § 23 ods. 1 Tr. por. za dôležité dôvody je potrebné považovať také okolnosti, ktoré v konkrétnej trestnej veci zabezpečia lepšie uplatnenie základných zásad trestného konania prostredníctvom súdu, ktorému je vec delegovaná. Za dôležité dôvody súdna prax považuje napríklad hospodárnosť trestného konania, rýchlosť konania, potrebu

vykonávania spoločného konania, dodržanie zásady ústnosti a bezprostrednosti, výchovné pôsobenie trestného konania na obžalovaného /odsúdeného/ i na ostatných občanov, tiež však aj okolnosti, ktoré zabezpečia zistenie skutkového stavu veci, ako hlavného predpokladu spravodlivého rozhodnutia, ako i okolnosti, ktoré zabezpečia najmä dôveru občanov v nestranné, objektívne, spravodlivé prejednanie a rozhodnutie súdu. Na odňatie a prikázanie veci (delegáciu) teda musí existovať dôležitý dôvod, čím sa zvýrazňuje **výnimočnosť** takéhoto postupu. Pri posudzovaní, či v konkrétnej trestnej veci existujú dôležité dôvody na delegáciu, nemožno vychádzať len z jedného hľadiska, ale vo vzájomnej súvislosti treba hodnotiť všetky okolnosti, ktoré prichádzajú do úvahy. Navyše, delegácia nesmie byť nikdy prostriedkom k odňatiu obžalovaného alebo odsúdeného jeho zákonnému sudcovi.

Jedným z dôvodov na postup podľa § 23 ods. 1 Tr. por. je aj zaujatosť všetkých sudcov príslušného súdu.

Pri úvahách, či sú v konkrétnom prípade dané dôležité dôvody na odňatie a prikázanie veci, treba hodnotiť všetky okolnosti odôvodňujúce takýto postup vo vzájomnej súvislosti a pri posudzovaní ich opodstatnenosti a závažnosti treba prihliadať aj na význam zákonných ustanovení o príslušnosti súdov a sudcov.

Ústavným zákonom zo dňa 9. januára 1991, č. 23/1991 Zb., ktorým sa uvádza Listina základných práv a slobôd, a tiež prijatím Ústavy Slovenskej republiky s účinnosťou od 1. októbra 1992, výrazne stúpol význam ustanovení o príslušnosti súdov a sudcov. Vyplýva to z čl. 38 ods. 1 Listiny základných práv a slobôd a z čl. 48 ods. 1 Ústavy SR, podľa ktorého – „Nikoho nemožno odňať jeho zákonnému sudcovi. Príslušnosť súdu ustanoví zákon.“

Je teda zrejmé, že sudcov možno vylúčiť z vykonávania úkonov trestného konania len celkom výnimočne a zo skutočne závažných dôvodov, ktoré im zjavne bránia rozhodnúť v súlade so zákonom, objektívne, nezaujato a spravodlivo.

Najvyšší súd Slovenskej republiky preskúmal spisový materiál, pričom zistil, že návrh odsúdeného na odňatie a prikázanie veci napadol na Krajský súd v Žiline 17. apríla 2015 a bol zákonným spôsobom, t. j. náhodným výberom prostredníctvom elektronickej podateľne,

pridelený senátu 1Nto pod sp. zn. 1Nto/4/2015. Z písomných vyjadrení sudcov Krajského súdu v Žiline k trestnej veci odsúdeného M. M. R. vyplýva, že žiaden zo sudcov Krajského súdu v Žiline odsúdeného nepozná a vo veci sa necíti byť zaujatý.

K námietkam obvineného najvyšší súd len dodáva, že zo strany obvineného ide o domnienky, ktoré nie sú ničím preukázané, obvinený ich nekonkretizoval a neuviedol žiadne také konkrétne skutočnosti, ktoré by mohli vzbudiť pochybnosti o nezaujatosti sudcov Krajského súdu v Žiline. Tieto všeobecné úvahy obvineného sú, podľa názoru najvyššieho súdu, takého charakteru, že nemôžu odôvodňovať záver súdu na odňatie veci.

K subjektívnym pocitom odsúdeného, ale tiež k ním vyslovenej neerudovanosti sudcov na spomenutých súdoch, najvyšší súd len dodáva, že sudca je predstaviteľ súdnej moci. Právomoc súdu sudca vykonáva na nezávislom a nestrannom súde oddelene od iných štátnych orgánov. Sudca je pri výkone svojej funkcie nezávislý a zákony a iné všeobecne záväzné právne predpisy vykladá podľa svojho najlepšieho vedomia a svedomia; rozhoduje nestranne, spravodlivo, bez zbytočných prietáhov a len na základe skutočností zistených v súlade so zákonom. Sudca je pri výkone svojej funkcie nezávislý a pri rozhodovaní viazaný len Ústavou Slovenskej republiky, ústavným zákonom, medzinárodnou zmluvou podľa čl. 7 ods. 2 a 5 Ústavy Slovenskej republiky a zákonom. Zákon poskytuje sudcom a prísediacim ochranu pred neoprávnenými zásahmi do ich činnosti. Predpokladmi sudcovskej spôsobilosti sú morálny štandard a integrita sudcu pre náležitý a zodpovedný výkon jeho funkcie.

Najvyšší súd Slovenskej republiky nezistil existenciu takých zákonných prekážok, ktoré by odôvodňovali potrebu odňatia veci Krajskému súdu v Žiline a jej prikázania Krajskému súdu v Trnave. Neuniklo pozornosti najvyššieho súdu, že Krajský súd v Žiline ako súd odvolací, zrušil naposledy – konkrétne dňa 25. novembra 2014 pod sp. zn. 1 Tos 93/2014 uznesenie Okresného súdu Ružomberok sp. zn. 8PP 43/2014 zo 6. októbra 2014 **v prospech odsúdeného** s tým, že jeho sťažnosť bola dôvodná a uložil okresnému súdu, aby vo veci znovu konal a rozhodol.

Keďže odsúdený M. M. R. svoj súčasný návrh odôvodnil takými skutočnosťami, ktoré nemajú oporu v zákone, najvyšší súd jeho návrhu nevyhovet a predmetnú trestnú vec Krajskému súdu v Žiline neodňal.

P o u č e n i e : Proti tomuto uzneseniu opravný prostriedok nie je prípustný.

V Bratislave, 20. mája 2015

JUDr. Gabriela Š i m o n o v á , v. r.
predsedníčka senátu

Za správnosť vyhotovenia: Mgr. Sylvia Machalová